

NIK alarmuje: Poważne nieprawidłowości na budowach obwodnic

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: czwartek, 18, wrzesień 2025 08:40

Tomasz Smaś

Odśłony: 471

Najwyższa Izba Kontroli opublikowała raport, z którego wynika, że proces budowy obwodnic, kluczowych dla rozwoju infrastruktury, był prowadzony z licznymi nieprawidłowościami. Mimo zapewnionego finansowania, kontrola wykazała błędy już na etapie planowania i przygotowania zamówień publicznych, a w blisko połowie skontrolowanych jednostek inwestycje wykonano niezgodnie z dokumentacją projektową. W jednym z przypadków kontrolerzy stwierdzili bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia.

W kontekście trwającego Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030, wnioski z kontroli mogą pomóc w uniknięciu podobnych błędów w przyszłości. Program, o wartości 28 mld zł, ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w całym kraju.

Błędy na każdym etapie. Od planowania po wykonanie

Kontrola NIK objęła łącznie dwanaście jednostek administracji rządowej i samorządowej, a łączna wartość badanych zadań przekroczyła 3 mld zł. W sześciu z jedenastu skontrolowanych jednostek, w których budowa została zakończona, ujawniono nieprawidłowości. Łączna kwota wydatkowana niezgodnie z prawem wyniosła ponad 84 mln zł. Na tę sumę złożyły się m.in. nieprawidłowe wypłaty dla wykonawców obwodnicy w Świnoujściu, gdzie brakowało aneksów do umowy, oraz udzielenie zamówienia z naruszeniem ustawy o zamówieniach publicznych przy rozbudowie drogi Chojnice-Świecie.

Zastrzeżenia NIK dotyczyły także etapu planowania, gdzie w czterech z dwunastu podmiotów stwierdzono nierzetelne przygotowanie opisów zamówień, nieuwzględnienie klauzul kar umownych oraz opóźnienia w publikacji ogłoszeń przetargowych.

Zagrożenie dla kierowców i trwałości dróg

Najpoważniejsze ustalenia kontroli dotyczą jednak jakości wykonanych prac i stanu technicznego obiektów. W pięciu skontrolowanych podmiotach, pomimo odpowiednich kwalifikacji kadry nadzorującej, inwestycje były realizowane niezgodnie z projektem. Biegli potwierdzili, że stosowano materiały budowlane, które nie spełniały wymaganych parametrów jakościowych. W trzech przypadkach takie odstępstwa mogą negatywnie wpłynąć na trwałość nowo wybudowanych obwodnic.

Szczególnie alarmującym przykładem jest obwodnica Oleśnicy, gdzie kontrolerzy stwierdzili bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia. Ujawniono tam otwarte przewody elektryczne w lampie oświetleniowej na rondzie oraz w skrzynkach przy przejeździe kolejowym. Dodatkowo, przerwany rów odwadniający stwarza ryzyko podmywania drogi i powstania znacznej szkody w mieniu.

Wszystkie te nieprawidłowości wskazują na brak skutecznych mechanizmów kontroli zarządczej. NIK, podkreślając, że nadzór nad inwestycjami był sprawowany przez wykwalifikowane osoby, zwraca uwagę na konieczność korekty procedur. We wszystkich skontrolowanych jednostkach konieczne było wprowadzenie aneksów do umów.

Konsekwencje i zalecenia NIK

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami, NIK podjęła stanowcze kroki. Skierowano zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Świnoujściu (przekazane następnie do

NIK alarmuje: Poważne nieprawidłowości na budowach obwodnic

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: czwartek, 18, wrzesień 2025 08:40

Tomasz Smaś

Odśłony: 471

Prokuratury w Goleniowie). Ponadto, zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych dotyczy dyrektorów Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu.

NIK w swoich wnioskach zaleca kierownikom jednostek wprowadzenie szeregu zmian w celu eliminacji błędów. Chodzi m.in. o:

- Ustalenie procedur współpracy z projektantami, aby uniknąć opóźnień.
- Wdrożenie mechanizmów kontroli zarządczej, by prawidłowo przygotowywać i realizować umowy oraz egzekwować kary umowne.
- Zapewnienie prawidłowego nadzoru inwestorskiego, w tym poprzez niezależne badania jakości materiałów budowlanych.
- Bieżące monitorowanie stanu technicznego obiektów w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa i trwałości.

Źródło: NIK